

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1679/22-T

Název	Základní škola Ostrava-Radvanice, Vrchlického 5, příspěvková organizace
Sídlo	Vrchlického 401/5, 716 00 Ostrava-Radvanice
E-mail	zsvrchlickeho@seznam.cz
IČO	70987700
Identifikátor	650026322
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Ostránská
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Radvanice a Bartovice
Místo inspekční činnosti	Vrchlického 401/5, Radvanice, 716 00 Ostrava Havláskova 106/1, Radvanice 716 00 Ostrava Trnkovecká 867/55, Radvanice 716 00 Ostrava Bartovická 129/59, Bartovice 717 00 Ostrava
Termín inspekční činnosti	4. 10. 2022 – 7. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Ostrava-Radvanice, Vrchlického 5, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. Školu tvoří čtyři místa poskytovaného vzdělávání. Jedná se o místo poskytovaného vzdělávání Vrchlického 401/5 (dále „pracoviště Vrchlického“), místo poskytovaného vzdělávání Havláskova 106/1 (dále „pracoviště Havláskova“), místo poskytovaného vzdělávání Bartovická 129/59 (dále „pracoviště Bartovická“) a místo poskytovaného vzdělávání Trnkovecká 867/55 (dále „pracoviště Trnkovecká“). K termínu inspekční činnosti škola na pracovišti Vrchlického vzdělávala 157 žáků, ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 54 žáků. Na pracovišti Havláskova se vzdělávalo 82 žáků, do školního klubu jich bylo zapsáno 27. Na pracovišti Bartovická škola vzdělávala 47 žáků prvního stupně. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 40 žáků. V sedmi třídách pracoviště Trnkovecká se vzdělávalo 124 žáků. Naplněnost školy činila 73 %, počet žáků se postupně zvyšuje. Téměř 50 % žáků školy pochází ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí (napříč pracovišti), procentuálně se nejvíce těchto žáků vzdělává na pracovišti Trnkovecká. Povinnou školní docházku v zahraniční škole podle § 38 školského zákona plní 10 žáků. Škola eviduje celkem 39 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho je 12 žáků vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu a 34 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2004. Na organizaci vzdělávání a zajištění provozu školy se významně podílejí dvě zástupkyně pro základní vzdělávání, které působí na pracovišti Vrchlického, Havláskova a Trnkovecká, část řídicích kompetencí byla převedena i na vychovatelku školního klubu, pod níž spadá také činnost školní družiny. Organizačními záležitostmi pracoviště Bartovická byla pověřena jedna z učitelek. Organizační struktura, vymezení kompetencí a delegování úkolů na jednotlivé pracovníky širšího vedení odpovídá podmínkám školy. Část učitelů (16 z 26) se v anonymním dotazníkovém šetření klimatu školy realizovaném Českou školní inspekcí vyjádřila, že nemůže bez obav rozporovat kroky vedení, s nimiž nesouhlasí, ale 18 z 26 učitelů uvedlo, že neshody mezi vedením školy a učiteli jsou řešeny a vedou ke zkvalitnění vzájemné spolupráce, 25 z 26 učitelů odpovědělo, že i když jsou mezi vedením a učiteli názorové rozdíly, jsou schopni dále spolupracovat.

Při řízení organizace vychází ředitelka z reálné koncepce rozvoje školy. Stanovené cíle jsou aktualizovány a rozpracovány v ročních plánech, jsou také součástí nového školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který byl zpracován v návaznosti

na možnosti školy a reaguje na nově vzniklé skutečnosti. Jejich naplňování ředitelka průběžně sleduje a vyhodnocuje, pedagogy o nich informuje na pedagogických radách. Jako své priority pro školní rok 2022/2023, které již dílčími kroky plní, stanovila zavedení výuky anglického jazyka od 1. ročníku, rozvoj čtenářské a informační gramotnosti žáků a zlepšování materiálních podmínek pro výuku. Se strategickými záměry je seznamován zřizovatel, který o školu trvale projevuje vysoký zájem a poskytuje jí komplexní podporu v oblastech souvisejících s jejím rozvojem. Nejvýraznější změnou od minulé inspekční činnosti v roce 2013 je dovybavení některých tříd digitální technikou, doplnění chybějících odborných učeben (fyzika-chemie, jazyková učebna aj.) vybudování dvou venkovních přírodovědných učeben a nových venkovních sportovišť na pracovišti Vrchlického a Havláskova. Jejich využívání ve výuce dokládají vystavené fotografie a kronika školy. Byla provedena modernizace školní jídelny na pracovišti Vrchlického a školní jídelny – výdejny na pracovišti Bartovická, vybudování nového vchodu pracoviště Havláskova (zajištění bezpečnějšího vstupu do budovy). Celkové úpravy postupně přispívají ke zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.

Hospitační činnost je prováděna průběžně ředitelkou školy a jejími zástupkyněmi dle zpracovaného plánu, pedagogům je poskytována stručná zpětná vazba ve formě doporučení pro jejich další pedagogickou práci, část pedagogů by uvítala cílenější podporu. Příležitost ke zlepšení lze vidět v cílené a zpětnovazebné v hospitační činnosti vedoucích metodického orgánu a předmětových komisí, v jejichž kompetenci je pedagogické vedení učitelů. Systematické podpora a metodické vedení učitelů je potřebná vzhledem k rozdílné kvalitě výuky v jednotlivých předmětech.

Současné složení pedagogického sboru umožňuje naplňovat platné školní vzdělávací programy. Spolupráce pedagogů je účelně zaměřena na záležitosti organizačního charakteru, úpravy obsahu učiva, výsledky vzdělávání a výměnu informací o metodách a formách výuky. Vzájemné hospitace k předávání pedagogických zkušeností a k inspiraci v osvědčených výukových strategiích jsou využívány v minimální míře, jejich realizace je komplikována organizačními důvody (přecházení pedagogů mezi jednotlivými pracovišti). Začínajícím, popř. novým pedagogům je poskytována podpora prostřednictvím uvádějícího učitele a možnosti konzultací v rámci příslušné předmětové komise, případně s vedením školy, kterou někteří nepovažují za dostačující. Vzhledem k nedostatečnému zájmu kvalifikovaných pedagogů o opakovaně nabízené pracovní pozice zabezpečila škola část výuky nekvalifikovanými učiteli, což v některých případech mělo vliv na její kvalitu. Pedagogický sbor je tvořen převážně ženami, téměř 50 % pedagogických pracovníků dosahuje věku 50 let a více, velká část pedagogů je odborně vzdělána také ve speciální pedagogice. V uplynulých letech docházelo k jeho přirozené obměně (odchody do starobního důchodu, na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou, za poslední dva školní roky pouze ve dvou případech z důvodu změny zaměstnavatele).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno s ohledem na potřeby školy, ve školním roce 2021/2022 se do něj část pedagogů nepodařilo zařadit. V uplynulém období byl výběr kurzů zaměřený zejména na distanční vzdělávání, inovaci školního vzdělávacího programu, čtenářskou gramotnost, metodu dobrého startu, hodnocení žáků – cizinců. Nové informace a poznatky z navštívených vzdělávacích akcí jsou prostřednictvím pedagogické rady vzájemně vyučujícími sdíleny, jejich zařazování v praxi však není cíleně podporováno a ověřováno. Praktické využití se ve sledované části výuky projevilo jen ojediněle.

Ředitelka školy věnuje dostatečnou pozornost vlastnímu profesnímu rozvoji, vzdělávací aktivity byly zaměřeny na řízení pedagogického procesu, legislativu, dovednosti v ICT a výuku v cizojazyčném prostředí. Pravidelně se účastní jednání školské rady (mj. informuje

o složení pedagogického sboru), spolupracuje s Unií rodičů, která se zapojuje do akcí pořádaných školou, prostřednictvím výchovné poradkyně získává informace ze školního parlamentu. Přínosná je rovněž pravidelná spolupráce s místními organizacemi, zaměřená na zajišťování volnočasových aktivit. Vystoupení nebo účast žáků na tradičních akcích a projektových dnech, v rámci kterých jsou prezentovány dosažené výsledky, jsou součástí kulturního života městského obvodu a posilují sounáležitost žáků s regionem.

Pro zpestření vzdělávací nabídky se škola úspěšně zapojila do vhodně zvolených projektů, které byly zdrojem financí (dotace pro ozdravné pobyty žáků, organizace žákovských klubů – čtenářský, zábavné logiky a deskových her apod.).

Školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“) tvoří dvě výchovné poradkyně, z nichž jedna má kumulovanou funkci s pozicí školní metodičky prevence, což se nejeví jako efektivní. Jejich kompetence jsou rozděleny podle pracovišť. Činnost ŠPP výrazně limituje skutečnost, že vzhledem k počtu žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, dosud nebyly obsazeny ostatní pozice (školní speciální pedagog, školní psycholog, školní sociální pedagog), které by přispěly k jeho účelnému fungování. Výchovné poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Na realizaci podpůrných opatření se podílí potřebný počet asistentů pedagoga, jejich působení je však plně efektivní jen v některých třídách. Celkové metodické vedení asistentů pedagoga není systematické, probíhá pouze na úrovni rozhovorů s výchovnou poradkyní, škole schází nastavení funkčního systému pro podporu spolupráce učitel – asistent pedagoga. Podpůrná opatření pro žáky v podobě předmětu speciálně pedagogické péče je poskytováno pedagogem s požadovanou odbornou kvalifikací. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaných dokumentů a je realizována prostřednictvím vyučujících předmětů, do kterých je problematika zapracována (protidrogová prevence, předcházení šikaně i kyberšikaně, zajištění bezpečnosti, vztahy ve třídě). Úroveň realizace témat a jejich přijetí žáky však není systematicky sledována. Preventivní programy prostřednictvím jiných organizací škola realizuje pouze ojediněle, využívá spolupráci s Policií České republiky i městskou policií. Ve školním roce 2021/2022 metodička prevence realizovala screeningový dotazník na téma užívání návykových látek u žáků ve věku 12-15 let, ze kterého vyplynulo, že žáci školy již zkušenost mají. S výsledky byli seznámeni třídní učitelé dotazovaných žáků, využití získaných poznatků k prevenci těchto jevů však nebylo sledováno. Školní metodička prevence se individuálně věnuje žákům s výchovnými problémy. Avšak u žáků především ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí nejsou standartní postupy příliš účinné. Škola se nachází v regionu s vysokou nezaměstnaností, rodiny jsou velmi často ve složité životní situaci. Škola musí řešit zvýšený výskyt projevů rizikového chování žáků, především vulgární vyjadřování, záškoláctví a agrese. I přesto, že škola jedná se zákonnými zástupci, opírá se o častou a opakovanou činnost výchovných komisí, spolupracuje s orgánem sociálně-právní ochrany dětí a Policií České republiky, je míra součinnosti ze strany zákonných zástupců velmi nízká a málo efektivní. Škola naráží také na jejich neochotu respektovat doporučení k vyšetření jejich dětí ve školském poradenském zařízení.

Jednotlivá pracoviště pro poskytování zájmového vzdělávání mají rozdílné podmínky (prostorové i materiální). Školní družina pracoviště Vrchlického (dvě oddělení) má k dispozici vlastní místnosti se zastaralým vybavením, prostory jednoho oddělení působí stísněně. Dvě oddělení pracoviště Bartovická využívají samostatné místnosti, které jsou vybaveny moderním nábytkem i pomůckami. K pohybovým aktivitám slouží tělocvična a venkovní sportovní objekty spravované školou i obcí. Školní klub nabízí činnosti umožňující aktivní trávení volného času žáků.

Knihy úrazů jsou vedeny pro každé pracoviště samostatně a jsou v nich zaznamenány všechny úrazy a drobná poranění, která vznikla při pobytu žáků ve škole. Záznamy o úrazech a jejich aktualizace jsou průběžně prováděny. Žáci jsou seznamováni se školním řádem a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví. Škole bylo doporučeno zpracovávat analýzu úrazovosti a zaměřit se na prostory, ve kterých dochází k úrazům nejčastěji. Žáky častěji proškoloval o bezpečnosti a upozorňovat je na možná rizika při sportovních činnostech nebo vybírat i jednodušší činnosti pro méně obratné žáky. Statistika úrazovosti byla v průběhu inspekční činnosti zpracována, za školní rok 2021/2022 byl největší podíl úrazů v tělocvičně. Škola okamžitě přijala opatření k prevenci (opakované poučení žáků i pedagogů o bezpečném chování v tělocvičně).

Školní stravování zabezpečuje vlastní školní jídelna. Při sestavování jídelních lístků používá nastavený trend pestré a nutričně vyvážené stravy v souladu se zásadami zdravé výživy a s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitace v základní škole proběhly napříč pracovišti, ve všech třídách a u přítomných učitelů. Kvalita sledované výuky byla na velmi rozdílné úrovni. Za příležitost ke zlepšení lze považovat výuku nekvalifikovaných pedagogů. Výuka většinou směřovala k dosažení reálně stanovených vzdělávacích cílů, které vycházely z příslušných výstupů a většinou respektovaly úroveň znalostí žáků, vyhodnocení jejich splnění v závěru hodiny mělo spíše formální charakter. Sebehodnocení žáků nebo jejich vzájemné hodnocení bylo ojedinělé. Ve většině hospitovaných hodin nebyl zaznamenán negativní projev chování pedagoga k žákovi, výrazná nekázeň žáků se nevyskytla. Na pracovišti Trnkovecká žáci prokazovali nižší úroveň vědomostí a dovedností, ale většinou se aktivně zapojovali do výuky. Vyučující často zařazovali spíše ověřování úrovně znalostí z nižších ročníků a opakování potřebných témat. K uvedenému přístupu je vedly problémy spojené s absencemi žáků, kteří již dříve probrané podstatné části učiva nemají upevněné.

Sledované hodiny na prvním stupni měly potřebný spád a byly ve větší míře metodicky dobře vedené. Stanovené cíle podporovaly rozvoj vědomostí a dovedností žáků podle jejich individuálních možností. Ve třídách se spojenými ročníky nebyl zaznamenán negativní vliv spojení na vzdělávání. Střídání odlišných forem výuky a pestrých metod, které by udržovaly pozornost žáků a zvyšovaly jejich aktivní zájem o připravené činnosti, byly zaznamenány v minimální míře. Ke zvýšení názornosti přispívalo účelné používání názorných pomůcek, didaktických her, kartiček, mazacích tabulek a projekční techniky, která byla využita k projekci výukového materiálu, jako náhrada zápisu na tabuli nebo práce s učebnicí a k zobrazení správného řešení. Přímá práce žáků s počítačem byla zaznamenána ve výuce jen minimálně. Činnosti se často střídaly, přesto žáci v některých hodinách ztráceli pozornost z důvodu dlouhé práce na jednom tématu. Výuka umožňovala žákům upevnit si již získané vědomosti a uplatnit je při řešení jednoduchých problémových úloh, do kterých však nebyly vždy účelně zakomponovány mezipředmětové vztahy. Učitelé ve vhodných souvislostech navazovali na znalosti žáků z předcházejících hodin, méně již z praktického života. Rozvíjení logického myšlení, schopnost pracovat s informacemi, analyzovat data a vyvozovat z nich závěry bylo sledováno ojediněle. V minimální míře byly zaznamenány badatelské činnosti žáků – porovnávání přírodnin a vyvozování závěrů. Zařazovány byly aktivity rozvíjející čtenářskou gramotnost. Učitelé poskytovali žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky, nenabízeli jim však možnost vybírat si z úloh rozdílné kognitivní náročnosti. Podněcování kritického myšlení nebo rozvíjení postojů žáků učitelé zařazovali sporadicky. Dílčí pokroky průběžně podporovali kladným slovním oceněním výkonu. Žáci

prvního ročníku prokazovali při plnění zadaných úkolů schopnost zodpovědně přistupovat k samostatné práci i činnostem vyžadujícím elementární spolupráci. Adaptace na školu probíhá postupně, je třeba opakovat pravidla, pracovat na jejich dodržování.

Výuka na druhém stupni byla převážně postavena na frontální komunikaci vyučujících se třídou a úkolech pro samostatnou práci žáků s rozdílnou mírou efektivity. Sledovány byly i aktivity ve skupinách nebo dvojicích, obvykle však měly spíše formální charakter. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, v zadávaných úkolech bylo vyváženým způsobem zastoupeno opakování, procvičování znalostí i probírání nového učiva. Přiměřené a jasně formulované požadavky vycházely z poznatků vyvozených v předchozích hodinách, propojení probíraného učiva s praktickým životem bylo ojedinělé. Žáci měli dostatek příležitostí se aktivně zapojit do činností, vyslovit vlastní názor nebo položit dotaz, čehož využívali v omezené míře. Jen část žáků zodpovědně přistupovala k plnění úkolů, dílčí pokroky všech žáků podporovalo průběžné slovní hodnocení s důrazem na povzbuzení. Zpětná vazba byla nejčastěji postavena pouze na společné kontrole správnosti řešení. Při výskytu obtíží učitelé většinou dotčným žákům věnovali okamžitou pozornost a poskytli jim potřebnou podporu. Názornost jen v některých hodinách podporovalo využití didaktických pomůcek a audiovizuální techniky, tu však učitelé využívali především k prezentacím, kterými doplňovali vlastní výklad učiva. Příležitosti pro přímou práci žáků s informačními technologiemi a vyhledávání informací z různých zdrojů byly ojedinělé. V závěru vyučovacích jednotek proběhlo obvykle krátké zhodnocení hodiny, celkově však převažovalo jen stručné shrnutí učiva. Ke zkvalitňování zpětné vazby by přispěla cílená podpora formativního způsobu hodnocení.

Mezi hospitovanými hodinami druhého stupně však byly inspekčním týmem sledovány i velmi dobře metodicky i organizačně zvládnuté hodiny. Jednalo se o některé hodiny českého jazyka, matematiky a většinu hodin přírodovědných předmětů. Ve výuce českého jazyka byla efektivně rozvíjena čtenářská gramotnost i komunikační dovednosti. Střídáním činností se dařilo motivovat žáky k systematické práci a udržovat jejich pozornost. Čas byl využit velmi efektivně, tempo práce bylo přizpůsobeno konkrétnímu složení skupiny a náročnosti probíraného učiva. V rámci zařazeného gramatického tématu se žákům pod vedením vyučující podařilo rozvinout téma prevence užívání návykových látek, do kterého se aktivně zapojili. Sledované hodiny byly zhodnoceny učitelem i žáky. Velmi pozitivně lze hodnotit působení asistentů pedagoga, kteří úzce spolupracovali s pedagogy, jejich činnost byla přínosná pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro ostatní žáky. Výuka matematiky vedla k rozvoji matematické i čtenářské gramotnosti. Žáci byli v průběhu většiny výuky vedeni k odvozování postupů řešení i jejich zdůvodnění. V jedné hodině bylo sledováno zadávání problémového příkladu pro skupiny, ve kterém bylo nutné použít badatelské metody, úkol nebyl pro žáky triviální, ale odpovídal jejich schopnostem. V hospitovaných hodinách přírodovědných předmětů a výchovy ke zdraví využívali vyučující již nabytých znalostí a dovedností k vyvozování nových poznatků. Probíraná témata byla vhodně propojena s reálnými situacemi, často se opírala o praktické zkušenosti žáků.

Pohybové dovednosti žáků byly sledovány v hodinách tělesné výchovy, ve kterých byly vytvářeny podmínky k jejich zvládnutí, upevňování a pozitivnímu prožitku ze sportovních aktivit. Z pozorování žáků vyplynulo zhoršení pohybových schopností související s omezením výuky tělesné výchovy během distanční výuky.

Součástí výuky byla podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (probíhá na základě souhlasu zákonného zástupce) a žáků s nižší mírou motivace ke vzdělávání. Někteří vyučující nerespektovali jejich obtíže při výuce, nezohledňovali jejich individuální tempo,

aktuální postoj a možnost rychlejší únavy. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla ze strany asistentů pedagoga ve většině hodin patrná, práce s ostatními žáky jen zřídka. Pokud se při výuce vyskytly obtíže, téměř všichni učitelé se dotčeným žákům ihned věnovali, poskytli jim potřebnou pomoc a náležitě uplatňovali stanovená podpůrná opatření. Žákům s odlišným mateřským jazykem je věnována patřičná pozornost, v případě potřeby jsou připravovány materiály v jejich rodném jazyce.

Během hospitací ve školní družině a školním klubu byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti i dostatek možností zapojit se do společenských her a soutěží, což žáci maximálně využívali. Vychovatelé vstřícně přistupovali k jednotlivým žákům a prostřednictvím zajímavých aktivit jim pomáhali rozvíjet nové praktické dovednosti, zkušenosti, znalosti i osobnostní postoje. Pestrá skladba různých volnočasových aktivit poskytuje žákům příležitost k seberealizaci dle individuálního zaměření.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků učitelé průběžně hodnotí různými formami ústního a písemného zkoušení. Zákonní zástupci žáků jsou o chování a prospěchu průběžně informováni prostřednictvím žakovských knížek, pravidelných třídních schůzek a konzultací s pedagogy. Na podněty zákonných zástupců škola reaguje, eviduje je, přijímá opatření k nápravě, informuje je o výsledku šetření.

Ve školním roce 2021/2022 prospělo s vyznamenáním 45,5 % žáků (za poslední tři školní roky má jejich zastoupení stoupající tendenci), 51,8 % žáků prospělo a 2,7 % žáků neprospělo (jejich podíl dlouhodobě klesá). Škola poskytuje neprospívajícím žákům možnost doučování. Systém jejich podpory je však účinný pouze částečně.

V navazujícím vzdělávání stoupá počet žáků přijatých do oborů středního vzdělávání ukončených maturitní zkouškou. Ve školním roce 2021/2022 byli čtyři z 55 žáků pátého ročníku přijati ke vzdělávání na víceletém gymnáziu. Přes veškerou snahu školy ukončil ve školním roce 2021/2022 své vzdělávání (nepodal přihlášku k následnému vzdělávání nebo do něho nenastoupil) po 7. ročníku 1 z 50 žáků a po 8. ročníku 3 z 36 žáků.

Počet hodin omluvené absence dlouhodobě klesal, ve školním roce 2021/2022 však v souvislosti se zavedením povinné distanční výuky a nutností omlouvat neúčast prudce narostl. Škola eviduje v přepočtu 312 omluvených hodin na žáka. Podíl neomluvených hodin za celou školu činí 0,3 % (celkem 140 hodin u 25 žáků). Škola se snaží komunikací se zákonnými zástupci žáků snížit počet zameškaných hodin, což se jí v době prezenční výuky daří.

Škola si ověřuje znalosti žáků prostřednictvím externího zjišťování. Ve školním roce 2021/2022 se ho zúčastnili žáci 5. ročníku, nejlepších výsledků dosáhli v anglickém jazyce, nejslabších v matematice. Vedení školy ve spolupráci s pedagogy výsledky analyzuje a přijímá opatření, některé žáky se ke vzdělávání zatím nedaří motivovat. Škola neopomíjí ani práci s talentovanými žáky, které se snaží zapojit je do soutěží a přehlídek nejen ve školních kolech.

Ve výchovných opatřeních žáků výrazně převažují pochvaly. Ve školním roce 2021/2022 bylo žákům uloženo celkem 95 pochval a 33 důtek ředitele školy. O uložení kázeňských opatření jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím školního elektronického

systemu, popř. doporučeným dopisem. Sníženým stupněm z chování bylo hodnoceno ze 411 žáků školy hodnoceno 16 žáků.

Školní vzdělávací program školní družiny i školního klubu je naplňován formou pravidelných a příležitostných činností s důrazem na jejich pestrost. Vychovatelky ve spolupráci s vedením školy vyhodnocují efektivitu zájmového vzdělávání a usilují o maximální zapojení žáků do organizovaných akcí. Jejich působení je vhodně provázáno se základním vzděláváním, zábavnou formou přispívá k rozšiřování vědomostí a zdokonalování praktických dovedností žáků. Kvalitní úroveň dosahovaných výsledků je zřejmá například z vystavených výrobků a výkresů nebo společných výstupů z uskutečněných projektů.

Svou činnost škola prezentuje na webových stránkách školy www.zsvrchlickeho.cz, v regionální televizi a ve školním časopise.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo ke sloučení škol a vzniku příspěvkové organizace zastoupené pracovišti Vrchlického, Havláskova, Bartovická a Trnkovecká. Zvýšil se počet žáků školy (např. příchod žáků s odlišným mateřským jazykem) a došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání.
- Od 1. 9. 2022 probíhá vzdělávání podle nového školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, byla zavedena výuka anglického jazyka od 1. ročníku.
- Od 1. 9. 2022 škola upravila způsob komunikace se zákonnými zástupci. K předávání informací slouží mj. nový školní elektronický systém, jehož součástí je také elektronická žákovská knížka.

Silné stránky

- Zapojení žáků do četných školních a mimoškolních aktivit efektivně podporuje rozvoj jejich komunikačních a sociálních dovedností.
- Spolupráce s regionálními partnery a účast školy v projektové činnosti rozšiřuje nabídku vzdělávacích aktivit a rozvíjí osobnostní kompetence žáků.
- Systematické doplňování materiálního vybavení pro výuku a rozvoj stavebně technického zázemí budov zkvalitňuje podmínky pro vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Využívání méně účelných vzdělávacích strategií neumožňuje aktivní zapojení všech žáků do výuky, jejich práci s různými informačními zdroji a pochopení učiva v širších souvislostech a zároveň nerozvíjí vzájemnou spolupráci žáků ani jejich kritické myšlení.
- Není uplatňována diferenciací výuky podle potřeb a vzdělávacích možností jednotlivých žáků, málo pozornosti je věnováno individuální práci se žáky.
- Absence formativní zpětné vazby ve výuce a chybějící sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků ve vztahu k vzdělávacím cílům nerozvíjí osobnost žáka a motivaci k dalšímu vzdělávání.

- Vedení školy neposkytuje pedagogům účinnou zpětnou vazbu a nepřijímá konkrétní opatření ke zlepšení daného stavu. Metodické vedení učitelů a asistentů pedagoga k zefektivnění jejich spolupráce při vzdělávání žáků není plně funkční.
- Školou nastavené preventivní aktivity nepřispívají ke snížení vysoké míry projevů rizikového chování žáků.
- Prostory určené pro zájmové vzdělávání na pracovišti Vrchlického a jejich vybavení jsou nevyhovující.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy.

- Podpořit spolupráci mezi vedením školy a pedagogy, získávat od pedagogů zpětnou vazbu na činnost školy a poskytované vzdělávání a využívat zjištění ke zlepšení stavu v daných oblastech.
- Další vzdělávání pedagogickým pracovníků plánovat tak, aby se zvýšil podíl zařazených pedagogů, zacílit ho na metody a formy práce v hodině a formativní hodnocení.
- Zaměřit se ve výuce na diferencovanou práci s celým spektrem žáků. Využívat cíleně podnětné výukové strategie, klást důraz na uplatňování individuálního přístupu s využitím formativního a motivačního hodnocení.
- Poskytovat pedagogům potřebnou zpětnou vazbu na jejich práci včetně doporučení ke zkvalitnění výuky. Ověřovat i v rámci hospitační činnosti práci pedagogů s žáky s výchovnými i vzdělávacími obtížemi přímo ve výuce.
- Realizovat hospitační činnost vedoucích metodických orgánů a předmětových komisí, v jejichž kompetenci je pedagogické vedení učitelů, s důrazem na výuku nekvalifikovaných a začínajících pedagogů. Ke sdílení zkušeností pedagogů ve větší míře využívat vzájemných hospitací.
- Zaměřit kontrolu na činnost školního poradenského pracoviště v oblasti primární prevence. Promyslet a systematicky nastavit způsob prevence negativních jevů v oblasti preventivních programů pro žáky. Nastavit způsob spolupráce mezi pedagogem a asistentem pedagoga, metodicky vést jejich působení na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatní žáky.
- Rozšířit školní poradenské pracoviště o školního speciálního pedagoga popř. psychologa. Kumulovanou funkci výchovného poradce – školní metodik prevence rozdělit mezi dva pedagogy.
- Vytvořit funkční strategii předcházení školní neúspěšnosti a nejčastěji řešených negativních projevů chování žáků.
- Vhodnými nástroji motivovat žáky k dokončení základního vzdělávání.
- Ke sdílení zkušeností se vzděláváním žáků ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí navázat regionální popř. nadregionální spolupráci se školami s podobným složením žáků.
- V rámci prevence úrazů a výskytu vysoké míry projevů rizikového chování žáků se v rámci dohledů intenzivně zaměřit na prostory, ve kterých k nim dochází (tělocvična, třída a chodba).
- Zrekonstruovat a dovybavit novými moderními pomůckami oddělení školní družiny na pracovišti Vrchlického.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program školního klubu platný od 1. 9. 2022
4. Střednědobý plán rozvoje školy 2022-2026
5. Celoroční plán práce školní rok 2022/2023 platný od 1. 9. 2022 včetně plánu kontrolní činnosti a plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
6. Dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 20. 12. 2019, platný do 31. 12. 2022
7. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
8. Třídní knihy vedené v elektronické podobě ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
9. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené v elektronické podobě ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Záznam o práci – Předmět speciální pedagogická péče vedený ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
11. Evidence žáků (školní matrika) vedená v elektronické podobě ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2021/2022 (vzorek)
13. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
14. Výsledky externího testování včetně statistického srovnání v rámci kraje
15. Záznamy týkající se šetření stížností a podnětů zákonných zástupců za školní rok 2020/2021 a 2021/2022
16. Školní preventivní strategie 2019-2024
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023
18. Krizový plán šikany a dalších rizikových jevů pro školní rok 2022/2023
19. Screeningový dotazník – užívání návykových látek u žáků ve věku 12-15 let, školní rok 2021/2022
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
21. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
22. Zápisy z metodického sdružení a předmětových komisí vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
23. Zápisy z jednání školské rady vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)

24. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)
25. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2021 ze dne 17. 1. 2022
26. Čerpání přidělených finančních prostředků poskytnutých na realizaci Národního plánu podpory návratu do škol – Podzimní doučování 2021 ze dne 17. 1. 2022
27. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)
28. Statistika úrazovosti za školní rok 2021/2022
29. Kronika Základní školy Ostrava-Radvanice, Vrchlického 5, příspěvková organizace (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Lenka Wollná, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Lenka Wollná v. r.

Mgr. Ivo Vondra,
školní inspektor

Ivo Vondra v. r.

Ing. Klára Kudlíková,
kontrolní pracovnice

Klára Kudlíková v. r.

Ing. Mgr. Hana Červenková,
školní inspektorka

Hana Červenková v. r.

Mgr. Petr Novotný,
školní inspektor

Petr Novotný v. r.

PaedDr. Jarmila Horová,
odborník pro základní vzdělávání

Jarmila Horová v. r.

V Ostravě 31. 10. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Ostránská
ředitelka školy

Hana Ostránská v. r.

V Ostravě 1. 11. 2022